

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG. NÚM. 20. BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

El capellà pobre..., és el que aguanta la capa

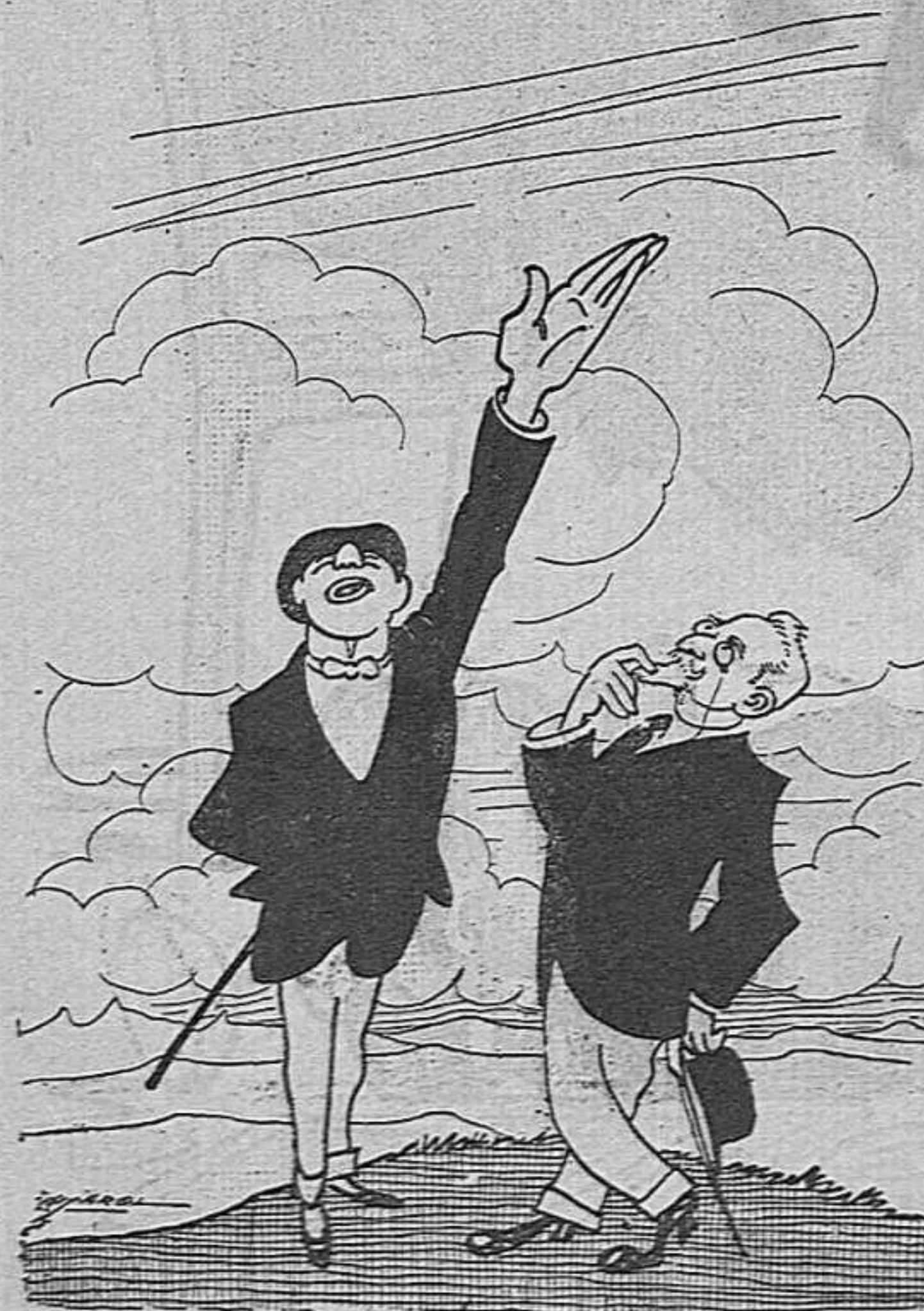
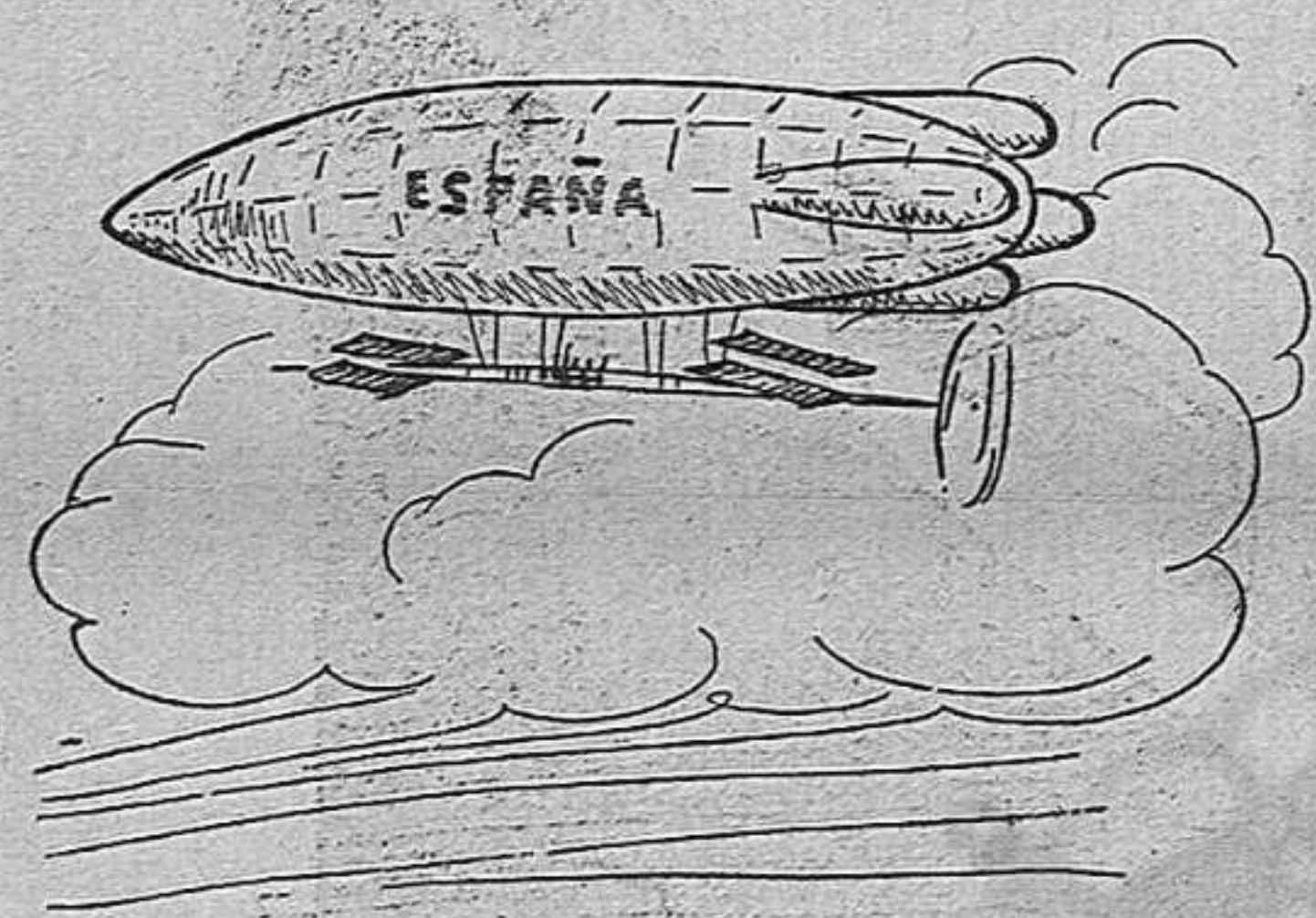
—Germans meus: aquí em teniu, per a exemple de meditació, de penitència i de dejuni.

La solidaritat republicana

TEMA que ressurt, amb més o menys franquesa, en les columnes dels diaris: Es convenient l'unió de tots els republicans? Hem de constituir un organisme homogeni per a lluitar contra les mil hostilitats, clares o dissimulades, de la reacció? —Les alusions repetides a aqueixa contingència proven que se'n respira el desig, encara que no se'n trobi, de moment, l'ocasió ni la forma. El darrer discurs del bon amic Miró Trepal, singularment, planteja la qüestió, i és precis reconèixer que en aquest cas la persona es ben poc sospitosa de concomitancies amb l'anomenat radicalisme.

Jo crec que, pera respondre categòricament a la pregunta, cal fer una fonamental distinció. Què s'ha d'entendre per unió dels republicans? S'ha d'entendre una confusió de tots els agrupaments en una sola massa, prescindint de tota diferència doctrinal o moral? Si és així, és clar que'l meu vot seria absolutament contrari. Precisament lo característic dels partits d'avantguarda és la nota intel·lectual, la diversificació infinita de matisos en l'idea política, la llibertat personal omnimoda, plena, forta i fecunda dels criteris. Els agrupaments retrògrades o conservadors poden supeditar a una disciplina gregaria llurs ideals, perquè aquests ideals apenes existeixen en altra forma que en la propia tendència an aquella disciplina, an aquell ordre purament adjectiu i material. El dogma, l'unitat imposada a les consciencies, la normalització rígida, està en raó inversa de la força creatiu del pensament. Quant més ignorant, quant més

Conseqüències democràtiques

—Ja li vaig dir, don Gumsindo, que la seva visita a Palau posaria l'Espanya a una gran altura.

incapaç de pensar per compte propi siga una massa, millor per la seva cohesió de falang; cohesió externa, forsa produïda pel nombre, i no per la qualitat. L'unitarisme és propi de col·lectivitats endarrerides, poc confiades en la virtut fogosa de les varietats individuals. Aquell famós unitarisme espanyol contra'l qual aprenuerem a protestar en les diades fortes del catalanisme, no hem d'anar ara a aplicar-lo com a criteri per al règim mateix de la nostra escola republicana.

Però si per l'unió de tots els republicans hem d'entendre, no l'unitat dogmàtica i centralista, sinó la confederació de forces en vista d'un fi, el pacte, convingut lliurement, de la cooperació en l'ideal comú, no sols en l'assalt a l'adversari, sinó també en la defensa contra les hostilitats de l'enemic, qui s'aprofita de la divisió nostra com d'un instrument de batalla, aleshores sí, aleshores he de declarar amb tota força i convicció que és arribat el moment de pensar en... una nova solidaritat.

Solidaritat. Aquesta és, precisament, la paraula. Aliança, *entente cordiale* si voleu, conveni, lo que volgueu dir-li. Pel nom no renyirem. Unió substantiva en l'idea republicana, en l'idea lliberalitzant; unió adjectiva en l'estrategia electoral i en el bloc davant els contraris.

Tots els arguments que podrien fer-se contra aquesta nova solidaritat, foren esgrimits contra l'altra, amb molt més motiu, precis és confessar-ho. Què haurà pogut dir-se contra'ls lerrouxistes, per exemple, que no estigué contrarrestat per altres arguments més forts contra'ls carlins, que entraren junts amb nosaltres en la constitució de la Solidaritat? I, d'altra banda, és que, desde 1909, no existeix de fet una solidaritat de dretes, unificada per l'esperit de casta, per l'interès de classe, fins al punt de que les audacies de *La Epoca*, *La Vanguardia*, *A B C* o *La Veu de Catalunya*, coincideixen (si no les sobrepassen) amb les majors truculencies integristes o carlines?

Massa temps, massa temps, la candidesa nostra ha permès a les dretes felicitar-se per la voluntaria debilitació dels republicans. Temps fa, un bell article del perspicax Marcell Domingo insistia ja en senyalar l'absurda tàctica d'invertir contra republicans els projectils que deurien ferir reaccionaris.

Les coalicions són cosa essencialment oportunista. Depenen del moment; depenen, sobre tot, de la conducta de l'adversari. Un temps, quan l'adversari no's creia en perill, quan no's creia encara en estat de *defensa social*, les dretes ens donaven el mateix curiós espectacle de divisió que ara'ns donen les esquerres. Cal rellegir aquelles bàrbares disputes entre integristes i carlins, entre carlins i mestijos d'en Pidal, per a comprendre la distancia d'aquell temps an el nostre. El mateix Pidal, que aleshores semblava, als ulls de les extremes dretes, un home amb la màcula de l'horrible i herètica pravetat lliberal, avui porta la vèu de totes les baixes passions eclesiàstiques i materialistes, per a sollicitar de genolls la tornada d'en Maura, ídol i cap visible d'una sola i coherent multitud...

I no's retregui ara (deixem-lo per a altres ocasions) l'etern argument sobre'l contacte de certes immoralitats, reals o suposades. En primer lloc, quasi sempre, en l'història, la noció puritana dels *incorruptibles* ha acompanyat la falsa rigidesa dels Catons o la crudel impassibilitat dels Cromwells i Robespierres; i no les impulsions humanes i renovadores d'un Mirabeau o d'un Danton. —Però aquí tracta d'altra cosa. Aquí es tracta de coordinar amb nosaltres forces, masses, idees; idees implícites en una col·lectivitat que, bé o malament, les representa i encarna, fins al punt de que podria cooperar un dia a la victòria d'aqueix ideal, encara que fos contra la propia voluntat dels *meneurs*. Passa, en fi, en aqueix punt, exactament lo contrari de lo que succeeix en el maurisme. Més que la personalitat d'en Maura, és antipàtica i repulsiva la munió que'l segueix i aclama. El maurisme és pitjor que en Maura. Mentre que, en els radicals, pot haver-hi, i a vegades hi ha hagut, el capdillatge evident de uns mals pastors; però la multitud és ben apro-

fitable, i ha donat proves de noblesa quan ha tingut Barcelona entre les seves mans; una noblesa a la qual s'ha correspost, per part de les dretes, amb l'insult i la calumnia...

Parlava d'una nova solidaritat... I és que la Solidaritat d'aleshores, com la d'ara, no va ésser, com podria semblar, una aliança ocasional de dretes i esquerres, sinó una cooperació de les dretes en una protesta magníficament esquerrana i lliberal. Foren lliberals d'ocasió; foren, si es vol, *enganyades*, noblement enganyades. Nosaltres forem solidaris, no ja per catalanistes, sinó per lliberals, perquè aleshores el catalanisme era la llibertat i la Solidaritat era la *civilizació*. Es que podia interpretar-se d'altra manera que com una campanya en favor de la llibertat la protesta contra la llei de jurisdiccions i la proclamació del programa mínim? Els radicals, en aquella hora, no entraren en la Solidaritat; però aqueixa abstenció no's degué a que fossin radicals, lliberals, esquerristes, sinó, ben al contrari, a que eren oligàrquics, cesaristes, retrògrades. —En nom de la llibertat crec convenient avui una aliança de totes les veres esquerres, encara que alguna d'elles ens inspiri antipaties consemblants (si be més atenuades) a les que ens inspiraven els carlistes. Aqueixes antipaties, be vàrem saber-les vèncer! I no ho conseqüiríem, avui, davant els altres?

Ara... és clar que les persones que no han pogut mai acceptar la confederació dels nacionalistes amb la Conjunció socialista-republicana no sabrán capir tampoc l'oportunisme purament polític d'aqueixa *entente*, no ja aliança. Però... què hi farem?

GABRIEL ALOMAR

La pietat d'unes princesetes

Les filles del rei de Bulgària, Eudoxia i Nadejda; han enviat un misatge als nens d'Espanya, demanant una almoïna per als nens búlgars que han quedat orfes a conseqüència de la campanya contra Turquia.

Això és forsa entendridor a primera vista, mes quan se calcula què fins en el pidolar de les princesetes—elles deuen obeir a un consell superior—hi ha un repugnant egoisme patriòtic i religiós, car sols se pidola per als infants dels que moriren defensant la causa de la creu, i no's parla dels altres ni dels orfes tures, tant dignes de compassió com els búlgars, a un se li ocorre tot seguit que en la pensada hi den haver intervingut el jesuïtisme.

Sí, ja han fet bé de dirigir-se a Espanya. Aquí hi ha prou fanatisme i prou quixotisme per a que la petició de les princesetes prosperi sense fer-se extensiva als nens musulmans que han perdut al seu pare, mort en defensa de la seva religió i de la seva patria, exactament com el millor cristià i patriota búlgar.

I no són solament els nens orfes tures, búlgars, grecs, servis i montenegrins, que són dignes de pietat, sinó fins els nens espanyols, als quals, si és realitza el projecte, se'ls hi imbuirà un exclusivisme fanàtic, tant repugnant com la mateixa crudeltat. També són dignes de compassió les mateixes princesetes, qui en la seva ignocencia no saben qu'els seus pares són responsables de les orfanesses per les quals pidolen i de les altres orfanesses per les quals ningú les hi ha ensenyat a pidolar.

Tristes Eudoxia i Nadejda, filles de monarques, a les que un mal consell ha posat en evidència davant de tot Europa. Vosaltres tal vegada no sabreu mai que sou esclaves d'una angusta mentida, que hi hà unes llàgrimes tant llàgrimes com les dels cristians i que'l Déu dels exèrcits és una invenció diabòlica, necessaria a l'egoisme dels poderosos, una trista farsa per a jus-

tificar l'assassinat i la victòria, siga justa o injusta.

Si un dia la llum pura de la raó omnipotent penetrés en vostre palau, com us en sentiríeu penedides del gest falsament entendridor, ple d'egoisme fanàtic, que us han imposat, i com vostre petit cor compendria la tristesa i desesperació dels vostres germanets adversaris, i com procuraríeu consolar-los si poguessiu oblidar les convencions que us han ensenyat els reials pedagogs!

X. X.

L'OPINIÓ DEL POBLE

el vell teixidor Simó Bonhome, va parlar-me així:

—Mira, Jespus, jo no entenc gran cosa de política, perquè no he pogut estafar gaires hores a l'obligada tasca de guanyar-me el pa de cada dia; però tinc una engruna de sentit comú, i penso que'ls que dirigeixen el partit republicà tampoc hi entenen gota.

—Vós direu en què's fonamenta tant greu acusació.

—Desseguida, i ben clar. Fa més de trenta anys que llegeixo en els nostres diaris que això no pot anar, i que precisa un daltabaix. Podria fer-se una col·lecció de trenta articles, cada un de diferent any, en que llegiríem idèntiques afirmacions: que l'onada clerical avença, furienta, amenaçant ofegar les poques llibertats que'ns queden; que'l caciquisme s'ha apoderat de totes les comarques espanyoles, fent impossible la vida dels ciutadans que no s'avenen a sofrir un jou infamant; que per culpa dels mals governs una constant emigració deixa desertes les regions més fèrtils de nostra desventurada nació; que'ls governs de la monarquia posen més interès en les maneres de destruir que en els medis d'instruir, i que, per a salvar-nos de la vergonyosa situació en què'ns trobem, no'ns queda més remei que concentrar totes les nostres energies i llençar-nos a una santa i fecunda revolució.

—I voleu dir, amic Simó, que això no és veritat?

—Ho ha sigut sempre; del setantès fins avui ha pogut dir-se això i molt més, sense por de faltar a la veritat ni una sola vegada. Lo que'm subleva és la seguretat de que'l mateix article continuaré llegint-lo, si visc, exactament igual, durant trenta anys més.

—Qui sab!

—Vaig perdent les esperances. Veig que no hi hà seny. Els liberals volen arreglar la qüestió clerical d'acord amb Roma; els republicans esperen lleis democràtiques de la monarquia. Lo que un femer puga donar-me de mala olor, ja l'ho regalo. La llibertat ens l'hem de guanyar, els republicans, amb els punys; del jou clerical han d'ésser les nostres consciencies les que se'n lliurin; l'autonomia, quan és merescuda, s'ha de pendre sense demanar. Si jo sóc esclau, miraré de trencar l'argolla, i no quedaré content si em treuen la de ferro per a posar-me-la de couro.

—Per això som revolucionaris.

—Per a no fer mai la revolució. Hem convingut en que fa trenta anys que'ls motius que la reclamen són idèntics. Per què, si són iguals les circumstancies, el partit republicà varia constantment de conducta? Hem tingut la desgracia d'ésser disciplinats, creient que tot lo que'ns faríem fer aniria dirigit al triomf de la República; però avui dubto de que sigués tant santa l'intenció dels capdavaners. Hem combatut als catalanistes, i després hi hem anat de bracet; ens hem barallat amb els radicals, i hem lluitat junts; fins ens han fet tocar de colze amb els carlins, després d'ensenyar-nos a sentir per a ells el més sant dels odis. Tots els republicans deuríem ésser uns, i mai sabem quins d'ells seràn demà's més afins nostres. Digueu-me, doncs, amic Jespus, per què fa trenta anys que veiem d'una manera exacta el mal i encara no hem atinat amb el remei? — No vaig sapiguer què respondre.

JEPH DE JESPU

MÚSICA CELESTIAL

Ara sí que va de bo —el senyor comte ho afirma;— rebaixaran els tributs, ajustaran la justícia, l'hisenda i la religió.

Amb amaniments tot s'adoba

— Un palpís de cabrit, vol que li porti?... Si avui és dejuni.
 — Això rail... Tira-hi un raget de vi de dir missa, i quedarà santificat.

l'exèrcit i la marina, seràn objecte, igualment, de reformes positives. L'agricultura anirà millorant-se cada dia; l'agricultor, en sos camps, tindrà lo que hi necessita: quan vulgui sol, tindrà sol, quan vulgui regà, aigua viva, i quan li faltin diners trobarà, en els bancs agrícoles, el capital dispostat a avançar-li tres cullites. Per lo que toca a les lleis, regiràn les progressives i derogació tindran les tiràniques i iníquies. En materia d'instrucció, es farà tot lo possible: Europa és nostre mirall, la cultura nostra pinta. Disposats a combatir a mort l'analfabetisme, an el qui demani pa, li regalaràn un llibre; al qui desitgi un volum, li daràn un pa de lliura; i, al que no estigui content, li daràn de lliura i mitja —prò embolicat amb retalls d'escobertes de la *Biblia*.— La qüestió social que, avui, és gra que porta malícia, si no resolta del tot, quedarà molt reduïda. L'interès del President, en el ram d'economies, és fer-les al per major, suprimint, si tant precisa, lo que ell cobra de l'Estat i el sòu de tots els ministres.

Això, com ja ha dit a'gú, és música molt bonica per distreure al qui va tip i li fa soroll l'ermilla. Prò el poble, que va de buit, que dejuna fa molts dies i que ha perdut fins l'humor, aquest no està per *musiques*.

VERDUM

Manual del perfecte ministre

El meu amic don Francesc de Sales Currioles i Muxernons, tenint en compte que, al pas que anem, és molt possible que qualsevol fill de veí siga cridat als consells de la Corona, a l'objecte de facilitar als favorecuts la seva alta missió i no fer un trist paper, ha conjuminat un *Manual*, on tota persona curta de gambals que arribi a lloc tant distingit trobarà les instruccions necessaries per a desempenyar-lo més o menys bé. Com aquell popular mestre de ball de nom ben conegut, el senyor Currioles, amb la seva obra, evita el ridícul en pocas lecciones. Mercès a l'amistat que'm lliga amb l'autor, puc fer ofrena d'un capítol de l'obra pròxima a publicar-se i que textualment copiem.

CAPÍTOL XV

Pràctiques parlamentaries

A fi d'evitar als nostres alumnes la situació desairada en què podrien trobar-se en ple Parlament a l'ésser objecte d'interpelacions i preguntes molt freqüents en les Corts, donem un curt formulari de respostes que apreses de memoria podran fer-lo eixir del pas, ja que res és tant ridícul per un ministre com el quedar-se *cortat*, semblant als nois que no saben dir la lliçó. Observi's que de totes les respostes que publiquem cap té'l do d'originalitat, s'han dit i repetit mil vegades a les Corts, lo qual prova el seu mèrit i valer.

Resposta a qualsevol pregunta sobre qualsevol fet ocorregut a qualsevol lloc d'Espanya, quan no se'n sab o no se'n vol saber res.
 —El Gobierno no tiene noticias oficiales referentes á cuanto acaba de manifestar S. S., pero tenga S. S. la absoluta seguridad de que en esto, como en todo, obrará el Gobierno de

conformidad con las leyes vigentes y en consonancia con las necesidades del país.

Resposta a tota pregunta relativa a assumptes que interessin als comerciants, industrials, agricultors, o a varies professions, oficis o col·lectivitats.

—El Gobierno siente particular predilección por el asunto á que ha hecho S. S. referencia, pero afectando como afecta á variados y contrarios intereses, el ministerio dedica especial estudio á tan importante cuestión, con objeto de no lesionar ni sacrificar á clase alguna, y á fin de que se reporte á todos el máximo de beneficios.

Resposta quan se tracta de negocis en els que'ls interessats (obers, estudiants, polítics, etc.), han adoptat mides més o menys revolutes.

—El Gobierno está inspirado en móviles de concordia y de trasacción, pero ni por un momento transigirá con la rebeldía. Depongan los peticionarios su actitud levantisca, y entonces, y sólo entonces, será ocasión de atender á los interesados.

Resposta quan se tracta d'afers d'altres ministres ausents de la Cambra.

—Tomo nota de cuanto acaba de manifestar S. S. y tendré suma complacencia en trasladarlo al señor ministro de..., para que pueda contestar á S. S. oportunamente.

Resposta quan se tracta d'assumpes que estan a mans del jutjat de qualsevol jurisdicció.

—El Gobierno tiene plena confianza en la rectitud de los jueces. Comprenderá S. S. que, estando *sub judice* el asunto, cuanto se dijera por los ministros constituiría una verdadera é

intolerable coacción para las personas encargadas de administrar justicia.

Resposta a tota petició d'expedients, llistes, notes, relacions, etc., etc.

—El Gobierno, atendiendo la petición de S. S., hará entrega al señor Presidente de esta Cámara de cuantos datos acaba S. S. de solicitar para su consulta, pero, por la índole del asunto, no puede prefiar plazo; no obstante, procurará satisfacer á S. S. á la mayor brevedad posible.

Resposta a tota pregunta relacionada amb afers diplomàtics o internacionals.

—Siento mucho no poder complacer á S. S. El bien de la patria, al cual debemos subordinar todos nuestros actos, me impide ser más explícito. Confío en la discreción de S. S. para no empeñarse en un debate que forzosamente rechazaría el Gobierno por su inoportunidad y por las trascendentales consecuencias á que daría lugar en los momentos actuales.

Resposta a tota denuncia sobre abusos de governadors, arcaldes, cacics, burgesos i demés.

—El Gobierno abrirá una amplia información en esclarecimiento de los graves hechos denunciados por S. S. Tal vez haya sido S. S. mal informado, pero, de comprobarse los indicados abusos, el Gobierno obrará con toda energía, ateniéndose estrictamente á las leyes, caiga quien caiga.

Resposta a tota petició d'ausilis (inundacions, terratrèmols, sequedats, fam, incendi, etcètera).

—El fondo de calamidades públicas está agotado; no obstante, impulsado este Gobierno por sus sentimientos filantrópicos, procurará arbi-

trar recursos para socorrer sin pérdida de tiempo tanta necesidad, á cuyo efecto, contando con el decidido apoyo de las Cortes, presentará á su aprobación un crédito extraordinario.

**

Resposta a tanta pregunta referent a crisis ministerial.

—No crea S. S. cuanto por ahí se dice. El Gobierno está lejos de haber terminado su misión; son aún muchas las reformas que debe plantear. Contando como cuenta con la confianza de la Corona y de la mayoría, llevará á término todos sus proyectos, á pesar de los rumores que circulan.

**

Resposta que podrà dirigir freqüentment a les oposicions.

—Nunca ha gozado España de mayor libertad que con este Gobierno. Vosotros aspiráis á un cambio de política ó á un cambio de régimen, inspirándoos sólo en ambiciones personales ó en concupiscencias de partido. Entended, pues, que en estos momentos el pueblo está con nosotros, y vuestros empeños serán inútiles porque atentan á la soberanía de la nación.

El *Manual* conté, encara, més respostes, recullides i repetides durant trenta cinc anys al Parlament, però com publicant-les totes faríem un flac servei a l'autor, amb lo transcrit ja n'hi haurà prou per a comprendre que, apreses les respostes en el llibret consignades, qualsevol espanyol que sàpiga llegir i escriure farà, essent ministre, si no un paper lluit, un paper igual al que han fet molts altres abans que ell.

Es evident que'ls grans discursos se reserven per als debats solemniais (que s'anuncien amb temps, com els huracans), mes per a eixir del pas i fer *un quite* n'hi ha ben be prou amb el *Manual*.

KIKU KAMAMILLA

PESSEBRES!

Oh, falsa humanitat! Tens el defici de viure sols d'engany; l'excèpticisme, si un dia prengues peu, fóra l'abisme que a l'home temptaria al precipici. Tens sort que'l món, al darte el benefici d'excelsa magnitud, amb son realisme, planteja un gran problema: el metodisme que'l ser savi i lletrat és un gran vici. Pessebres..., naixements! Aixís Espanya combina amb gran enginy i amb molta manya i planta a la nació, sens gran apuro, figures i ninots, petits, raquífics..., en el pessebre anyal dels grans polítics, amb potes de fil-ferro i caps de suro!

JOAQUIM MALLEU

No hi hà «cine»

N disgust dels més profonds ha vingut a amargar la satisfacció experimentada per la gent d'iglesia, amb motiu de la tornada d'en Maura a la vida pública. L'alegria no pot ésser mai complerta,

i si una nova afalagadora us omplena de satisfacció a les set, arriba a dos quarts de vuit la notícia d'un contratemps o una desgracia, que us torna en tristor lo que era abans felicitat... i visca la Pepa!

Així li ha succeït a la faramalla sagristanesca. Al saber que tornava en Maura, més reaccionari i més mal intencionat que a l'anar-se'n a casa seva, molta gresca i molt aixordar-nos les orelles cantant victoria. El més pacífic i ben intencionat dels carcundes, pensa ja en la repressió crudel de que'ls liberals i els impius serem objecte, el dia que pugui en Maura al Poder..., que serà a la mateixa hora que creixi el pèl a les granotes.

Paladejant la venjança per les hores crudels que, entre uns i altres, els hem fet passar, els ha sorprès un telegrama, segons el qual deroga el Papa l'autorització concedida per a establir cinematògraf a les iglesies. Tal com sona: per decret de la *Congregació Consistorial*, signat amb data 12 de Janer, queda abolida l'autorització donada per establir el cinematògraf a la casa de Déu. Lo qual vol dir que torna, Pius X, enrra la seva paraula, i que, al revés de lo que fa'l Municipi, que busca les pessigolles als empresaris d'espectacles, els

deixa ell el camí lliure de competencies i entrebancs. Amb una plomada, ha rectificat el pare sant el seu acord. Del decret que autorisava'l cinematògraf, no se'n canta, ja, gall ni gallina. Quin goig per a nosaltres, espanyols, si poguessim dir de la llei de jurisdiccions lo que de l'autorització romana que permetia'l cinematògraf!

Ben mirat, no manquen al clero motius pera donar-se al diable i renegar del Papa, que, com en Maura, desfà amb sols deu minuts lo que solemnement i davant de tothom ha promès. El clergue parroquial, veritable proletariat de l'exèrcit romà, veia en el cinematògraf una sanejada font d'ingressos. Ja de sí, resulta'l temple catòlic apropiadíssim per a les projeccions. Amb poc gasto i un xic de bona voluntat, podia fer-se de l'iglesia una sala d'espectacles cinematogràfics de condició immillorable. La clientela no havia de mancar. La penombra, la quietut que convida al reculliment i que tant s'avé amb les funcions cinematogràfiques, és patrimoni de la casa del Senyor. Lo mateix que certa classe de concurrència, que, de l'iglesia al cine i del cine a l'iglesia, busca, espia i s'aprofita.

Augmenta el disgust del clero, el fet de que, en algunes parroquies, s'hagin invertit ja sumes considerables en l'instalació elèctrica que havia de moure l'aparell de projeccions. No són poques les iglesies que al rebre l'autorització papal s'afanyaren a instal·lar l'electricitat! Els operaris invadiren el temple; els actes del culte, l'adoració al santíssim, quedà oblidat per uns dies, davant el tràfec d'escales, cops de martell, crits y desori promogut pels instal·ladors.

—Qui ens indemnisa, ara?—pregunten els perjudicats.

—De quin pa farem rosegons?—clamen els clergues, contristats.

Perquè l'electricitat, no funcionant el cinematògraf, és un perjudici per a l'industria parroquial, que s'alimenta principalment de les tenebres i s'ajuda del negoci que la donació de la cera suposa. I tot són ais i exclamacions, i maleir al Papa i l'ànima que l'aguanta. El pobre Pius X, que ha demostrat tantes vegades ésser un infelç, surt de la boca dels seus soldats fet un trasto. Els impropis i les malediccions cauen damunt del seu cap com pluja menuda.

Res: que a les iglesies no hi haurà cinematògraf, per ara, i que poden els empresaris d'espectacles romandre tranquils.

Tant tranquils com quedaríem nosaltres si, conforme hem dit, siguiés el Govern de la pasta del beneit d'en Sarto, i la llei de jurisdiccions tant fàcil de derogar com la dictada per aquesta *Congregació Consistorial* que autorisà el cinematògraf, els manaments de la qual ens passem desde ara per darrera'ls pantalons.

BANYETA

El sant recel

EL senyor Bisbe de Barcelona, en vista de l'increment que comença a prendre entre nostra joventut l'institució dita *Boy-Scouts*, ha enviat una circular als seus *amantíssimos párrocos*.

Sembla que això de trascar per les montanyes, els diumenges al mati, amb el bastó llarg a la mà, el ganivet de la marca de l'am i el *pito* a la cintura, les polaines rosses a les cames i el barret grenyat a la testa, té un poc de sabor de fracmasoneria. Cal anar amb compte, en això dels esports, diu el doctor Laguarda.

L'esperit modern, satànic sempre, lo mateix pot valdre's, per a pervertir al jovent, d'una pilota de *foot-ball*, que d'un rem, que d'una cistella—esport basc,—que d'una estrella de cinc puntes, siga verda—esport esperantista—o color de xacolata—*boy-scouts*.

Sí, cal que, d'una vegada, tinguem la *coassa*, la *bolea*, *Pembalatge* i el salt cristià, i que per a desencallar un carro en plena carretera, sapiguem amb qui es desencalla.

I és precis que preguntem al company que s'aferra a les rodes, al nostre costat, quines idees professa i si ha complert amb els manaments de l'Iglesia, abans de pegar embranzida, i si no és un bon creient no pegar-la o exigir que ell no la pegui.

Tanta subtilitat i desconfiança pot ésser causa de que tots els carros restin encallats, i de que's formin *teams* d'«El Sagrat Cor de Jesús» i tripulacions de «*María Immaculada*» i tir de colom de l'«*Esperit Sant*» i esgrima de «*Sant Jordi*».

En quant als *boy-scouts*, no tenen prou pena, encara, d'anar uniformats, marcant el pas, en rengles de quatre, pels nostres carrers, que s'intenti imposar-los l'obligació de tenir butlla per a cruspri-se una truita en una casa de pagès i dir un *crec-en-un-Déu* abans de saltar un marge?

Alerta, joves exploradors, alerta; un mal pas pot desllorigar-vos un peu, però un mal

pas al costat d'un fracmasó pot, además d'un peu, desllorigar-vos l'ànima. Realment és espantós!

Pares i mestres: abans d'inscriure a un jove en una societat d'esport, haureu de demanar informes al capellà de la parroquia.

Així ha sigut recomanat saviament pel nostre Pastor, tocat d'un sant recel.

XI KRA

El pròxim diumenge tindrà lloc l'anunciada *controversia* entre'l jove Domènec Babra i el jaumista Pasqual Villar.

Si els arguments que porta aquest últim són de la mena dels que solen usar els seus correligionaris pera *convèncer* als radicals, augurarem al jove Babra un mal resultat.

Em faria més per un argument jaumista de nou mil·límetres, que no pas un discurs radical kilomètric.

De totes maneres, per lo que pugui ésser, aconsellem als nostres amics, aficionats a les controversies, que's col·loquin de la banda d'en Villar, perquè molt serà que... l'*argument* li surti per la culata.

El còrcol «*Centro Republicano Reformista*», d'Hostafrancs, està organitzant, per al dia de demà, un gran ball de *piñata*.

No hi tindríem res que dir, si no fos de *piñata*. La paraula aquesta, en vigílies d'eleccions, ens causa cert esglai, tractant-se de germans nostres en República.

En celebrarem tants de balls de *piñata*, entre la nostra família, si les coses no s'adoben, que jo no sé com els reformistes d'Hostafrancs comencen tant aviat.

No precipitar-se, senyors, que de pinyes ja n'hi haurà per a tothom.

La població de Cervera ha organitzat per a demà, dia 16, un aconeteixement commemoratiu de l'entrada dels carlins a l'històrica ciutat.

Hi haurà manifestació cívica, funció teatral, focs d'artifici i... fins funerals a l'iglesia.

Això dels funerals deu ésser una mena de pont, o de *cable*...

Perquè, catòlicament obrant, els carlins deuen haver d'assistir a les misses en sufragi de l'ànima dels liberals assassinats per la seva propia llopada.

Anglaterra ha votat el bill de separació de l'Iglesia i de l'Estat.

Aquí et vull, Romanones.

Tu que't vantes de revulsionar la nostra Espanya amb injeccions democràtiques i lliberals, mira't en el mirall de la família del noi... Apa! Què fas, parat?

Ara tens ocasió de lluir-te. Imita als governants anglesos. Fent-ho així, arribaràs a caminar dret. Del contrari, anant com fins ara del braç del Vaticà, jo't prometo que aviat coixejaràs de tots dos peus.

Un pare sermoneaire deia, desde la trona:

—Sóu tan deixades, dones d'aquet poble, que de segur que totes porteu forats a la camisa.—

El sagristà, que's trobava a prop del cubell, interrompé:

—Tant com totes, no, senyor, perquè la meva...—

El predicador, en vèu baixa:

—Calla, fill meu, ja ho sé... Ja ho sé que la Pepa la du apedassada.

XIM XIM...

Pobre comte!... Quin desastre, el fracàs de l'Ateneu!...

Malgrat els heroics esforços dels seus escolans fidels,

d'aquell centre de cultura

no ha pogut ser president.

En Cajal, un «simple» savi,

un catèdric modest,

sense moure peu ni cama,

ha conseguit més vots que ell!...

Pobre comte!... Ell pot ben dir-ho:

—Aquest Ateneu pervers,

al donà a en Cajal el ceptre, m'ha arrencat un *cajal* meu.

Dimars fou l'aniversari.

Com és ja tradicional,

va celebrar-se la fetxa

amb tota solemnitat.

Uns varen armà un tiberi,

altres varen perorar...,

i aquí pau i després gloria.

(L'any que ve's continuarà.)

Han vist?... No pot dubtar-se; estem de pèga; perdem tots els grans homes que tenim:

ahí el brau Canalejas i don Segis, avui el *Dominguín*.

Què va a ésser de nosaltres, pobres orfes, de la vida, solets, fent el camí?... Sort, sort que encara'ns queden en Montero

i els seus gendres i fills!...

Ministeri del Treball!...

Si el que pesqui la cartera

vol atendre els que passem

els veïns d'aquesta terra,

ai!, ja li asseguro jo

que no li faltarà feina!...

El Govern... Però es veritat

que ignoren el *notición*?...

El Govern va a... Però es cert

que no han sentit aquest tro?... El Govern va a nomenar...

Però un pensament tant gros

ha passat pel davant seu

sense cridà'ls l'atenció?...

En fi, no'm puc contenir,

vaig a abocar-ho d'un cop...

El Govern va a nomenar

onze o dotze bisbes nous!...

Si volen fè enfadà en en Romanones,

no li diguin cul d'olla, lleig, ni coix;

preguntin-li no més, amb vèu ben clara:

—Ei! Quan obrim les Cortes?

—Pare, em vinc a confessar.

—Ves abocant pecats, apa.

—M'acuso de badar molt,

m'acuso de sè una mandria,

m'acuso de dú els neulers

set dies cada setmana,

m'acuso de no tenir

energia per salvar-me,

m'acuso...

—No parlis més!

Ja sé qui ets, noia: ets Espanya.

—Molt bé!... Així, doncs, faré punt.

I ara, l'última paraula.

Quina penitència'm deu?

—No m'atreveixo a posar-te'n.

Prou penitència tens ja

amb l'adquisició de l'Àfrica!...

C. GUMA

Les Planes, 3 de Febrer.

El toreret místic, número dos, d'aquest poble, és un pinxo de *coleta*.

No fa molts dies, un jove va inscriure's a la societat «*Instrucció i Recreo*», amb el principal objecte de voler concórrer a les conferencies nocturnes de la mentada societat, per a instruir-se un poc, car no sabia llegir apenes; quan, al saber-ho a casa seva, començaren a amenaçar-lo per a que se'n sortís. El referit jove, agraçant-li el tracte entre'ls socis i l'ensenyança, anava continuant, fins que algú de sa família demanà parer al cèlebre *torero*, i, explicat el cas, aquest li donà el consell de que amenaçés al noi amb treure'l de casa, i si no'n feia cas i continuava en la societat, aleshores que'l tregués de veres.

Veritat que són uns consells ben pràctics i humanitaris?

El consell, amb tot, s'ha portat a la pràctica, i com que a casa del referit jove són del terròc, i ell tampoc discorre lo necessari, ha donat resultat.

Però vaja, que, consells d'aquesta mena, no més pot donar-ne una persona sense cor.

Per a acabar, aconsellem a aquest advocat de secà que's cuidi de la seva feina, ja que, encara que'n té poca, no la fa com deuria, puig un dia de funerals, que's trobava celebrant un ofici, estava badant i no sabia que dir, fins que un altre, desde'l chor, el tregué del pas.

Oi que és veritat?

Per avui, cap més comentari.

Molins de Rei, 4 de Febrer.

Amic de l'instrucció, no puc menys de protestar amb totes les forces de lo que està passant an aquest poble; ja que, malgrat haver dictat ordres molt enèrgiques el Governador civil de la província sobre'ls jocs prohibits, aquí es continúa jugant com si fossim a Montecarlo, veient-se espectacles

L'agonía del Turc

*El malalt:—Digues, noia... Què diantre és aquest soroll que sento?
La servent:—No'n faci cas; són els hereus que s'esperen...*

molt repugnants, impropis d'una vila civilitzada; donant-se el cas de veure a molts obrers que, després de cobrar, els dissabtes, la setmanada, se'n van al catau del vici, on els guanyen tot lo que havia de servir per a sosteniment de llurs families.

Crec, doncs, fer un favor a l'humanitat, al suplicar a les primeres autoritats de la vila i del districte que posin en vigor estrictament les ordres de privar el joc, ja que, a més de complir son deure, faràn un gran bé a la nostra vila.

Anècdotes quaresmals

DECLARACIÓ HONRADA

Un vicari molt viu i molt grassonet, d'un petit poble de montanya, cansat de tres setmanes de dejuni va organitzar un xeflis amb el rector. La truja que criaven a la cort acabava de parir dos garrinets i, per a no fer dentetes als feligresos, se'ls anirien a menjar a vila.

Llogaren una tartana i abans de pujar-hi hi col·locaren els dos porquets. El tartaner va dir-los:

—Dispensin, però això pagarà consums, a l'entrar a vila.

—Voleu dir que no pot passar de *contrabando*?—exclamà'l vicari.

—Vigilen molt, els burots.

—Deixeu-me fer.—

Els mossens pujaren a la tartana, i aleshores el vicari, posant-se les bestioles als peus i tapant-les amb la sotana, va dir al tartaner:

—Quan el burot us preguntin si hi hà res de pago, acosteus-hi ben bé a l'orella i digueu-li: «Sí, porto dos tocinos». Ja veureu com ne sortirem barato.—

Al cap de mitja horeta de trotar arribaren al felato.

Un dels burots s'apropa al carruatge:

—Mestre... què porteu?

El tartaner, inclinant-se un xic, li diu a l'orella:

—Avui porto dos tocins bastant grassos.—

El punxa-sarries, àvidament, fica el cap a la tartana. I esclafint en una gran riallada, exclama:

—Tira, beneit, tira avall!... Aqueixa mena de porcs no'n paguen de consums.

EL SECRET DE LA CONFESSIÓ

Un cèlebre bisbe, trobant-se d'alegre sobretaula en un dinar, a casa d'un marquès, començà a contar als presents interessants detalls de la seva historia.

—Sa Il·lustríssima's recorda de la primera penitent que va confessar quan era capellà?—li preguntà'l marquès.

—Prou!—va dir ell.—I, per cert, que era una senyora de l'alta aristocràcia, que havia enganxat moltes vegades al marit.—

Després del dinar vingué un concert, i per a aquesta festa començaren a arribar nous convidats.

Entre aquests darrers convidats va entrar una gran dama que, al veure el bisbe, se li agenollà als peus.

Després de besar-li l'anell pastoral, va dir-li, tota emocionada:

—Oh, Il·lustríssima!... Quina satisfacció que sento al retrobar-vos!... Pensar que jo he sigut la primera penitent que us heu confessat en la vostra vida.—

Inútil dir que'ls convidats varen canviar tots una mirada i un somris bastant significatiu.

PEPIS

Amistats que comprometen

En el camp conservador és, en Sánchez Toca, l'home del nas, una especie de banyeta, capaç de comprometre i fer quedar malament, amb els seus cops de genit, al mateix Déu Major del partit.

Es, en Sánchez Toca, de la mena dels correligionaris que no la toquen que no l'esguerrin. Els disgustos que té donats an en Maura, no tenen fi ni compte. Si escriu, aixeca una tempestat; si parla, provoca un cisma.

Després d'una temporada de bondat, ha dit en Sánchez Toca a un periodista que ha estat a visitar-lo:

—El judici breu, ràpid més aviat, contra'l fundador de l'Escola Moderna, sigué perfecte baix el seu aspecte jurídic, emprò sigué altament impolític; no sigué obra d'un governant previsor; havia de donar-se allargos a l'assump-

te, per a que, abans de que la sentència arribés, l'opinió europea, de la que cal preocupar-se molt, cada dia més, estigués preparada i l'acullís com un acte de justícia...—

La declaració és una bomba, i no de les petites. L'explosió ha tingut efecte damunt mateix del cap d'en Maura, que a bon segur maleirà a hores d'ara l'oficiositat i l'afany de parlar d'en Sánchez Toca.

L'opinió europea!... A què ve citar ara l'opinió europea, ni què se n'hi endona an en Maura de lo que a l'estranger pensin o diguin d'Espanya? Per ventura no és aquest un compte que en La Cierva té liquidat de molt temps hà?

Abans de manifestar la seva opinió sobre l'assumpte Ferrer, digué en Sánchez Toca al periodista que, en concepte d'ell, toca al partit conservador l'esperar i callar, a la vegada.

Quan en Maura llegeixi *El Mundo*, escriurà an en Sánchez Toca:

«A callar el partit... i els afiliats que comprometen, ficant-se en lo que no deurién».

X.

Mares que teniu filles...

ENSEU que, de no haver-hi tot un cúmül de contradiccions que fan impossible el confessionalari, davant el sentit científic o filosòfic, se bastaria el catolicisme per a fer-lo aborrible a tota persona de mitja sentit comú.

Equival, la crònica del confessionalari, a una grotesca edició de la pornografia ensotanada. És, el confessionalari, ridícul baix tots els conceptes; no té res de cristià, ja que fou establert pel catolicisme dotze segles després d'esclat la moral cristiana.

Si, és el confessionalari l'arma de que se serveix el clericalisme per a escudriñar els secrets dels matrimonis; la garita de la qual se val l'espia per a donar curs a la murmuració; el parany aon caça el capellà els aucellets assedegats, que no reparen en les teles que vo-

regen l'aigua. En fi, no pot abonar-se, el confessionalari, per cap concepte. És un trasto inútil, anti-higiènic, que, començant per apoderar-se del cor de la dona, acaba per fer sentir la seva malèfica influencia en la llar domèstica, portant-hi raons i disgustos a l'engròs.

Desde'l confessionalari conquista, el mossèn, les filles que vol arrancar del costat dels pares; desde'l confessionalari prepara, el jesuïta pervers, els negocis en profit de la *Companya*; desde'l confessionalari procura, la reacció, fer-se forta i explotar la conciencia del pròxim.

Mares que teniu filles: per cap diner del món heu de permetre que'l fruit de les vostres entranyes freqüenti el confessionalari. Penseu que són, els capellans, homes com tots els demés, i que no passa dia sense que's registren casos de *cèlibes* ensotanats, que, no tenint dona propia, se'n procuran d'emmatlevada, com més jove i guapa, millor.

EL PARE CROSPIS

Nou camí per anar al cel

l'ensems que als orfeonistes bilbains, va hostatjar la nostra ciutat, no fa gaire, a bon nombre de clergues que, acompanyant l'orfeó basc, vingueren a Barcelona.

Els ensotanats bilbains feren notar-se de la nostra gent per les seves maneres desinvoltes, el seu posat decidit i un cert aire, no direm desvergonyat, però sí de *tant se m'en fum*.

Els nostres capellans, els del país, serven encara en públic certes pràctiques, que, si en el fons res tenen que veure amb el sacerdoti, ajuden a mantenir, als ulls de la gent, el concepte místic-pietós que'l vulgus té format dels ministres del Senyor. El capellà de Catalunya serà, en privat, de la pell de Barrabàs; en públic, davant de l'opinió, no s'ha desfet encare de les traves i els miraments tradicionals.

Els nostres capellans, vestits com a tals al menys, no s'arrisquen, avui per avui, a freqüentar les diversions públiques. Clar que hi van sovint, i que n'hi hà, entre ells, que no deixen espectacle xic ni gros, sobre tot dels en que hi hà *variétés*. Nosaltres mateixos els hem vist repetides vegades a les butaques dels nostres *music-halls* més populars. Però guardant sempre les formes que'l seu ministeri els imposa, la primera de les quals consisteix, com se comprèn, en despendre's de la sotana i el manteu. Durant l'estiu, no se celebra gairebé *corrida de toros* de mitjana importancia en que no hi tinguin les teules una regular representació. Veure uns capellans escampats pels *tendidos* de la plaça, és cosa que, per lo repetida, no crida ja l'atenció a ningú.

Això, sí: els clergues que vestits de tals als *toros* assisteixen, són sempre forasters; com en les funcions de *variétés*, comença, el capellà del país que vol anar a la *corrida*, a deixar les faldilles al penja-robes, quan se proposa divertir-se.

D'aquí que, com venim dient, logressin els capellans bilbains cridar l'atenció de la nostra gent, poc habituada encara a la contemplació de certes manifestacions, gens amb consonancia amb la rigidesa i la severitat que'l culte imposa.

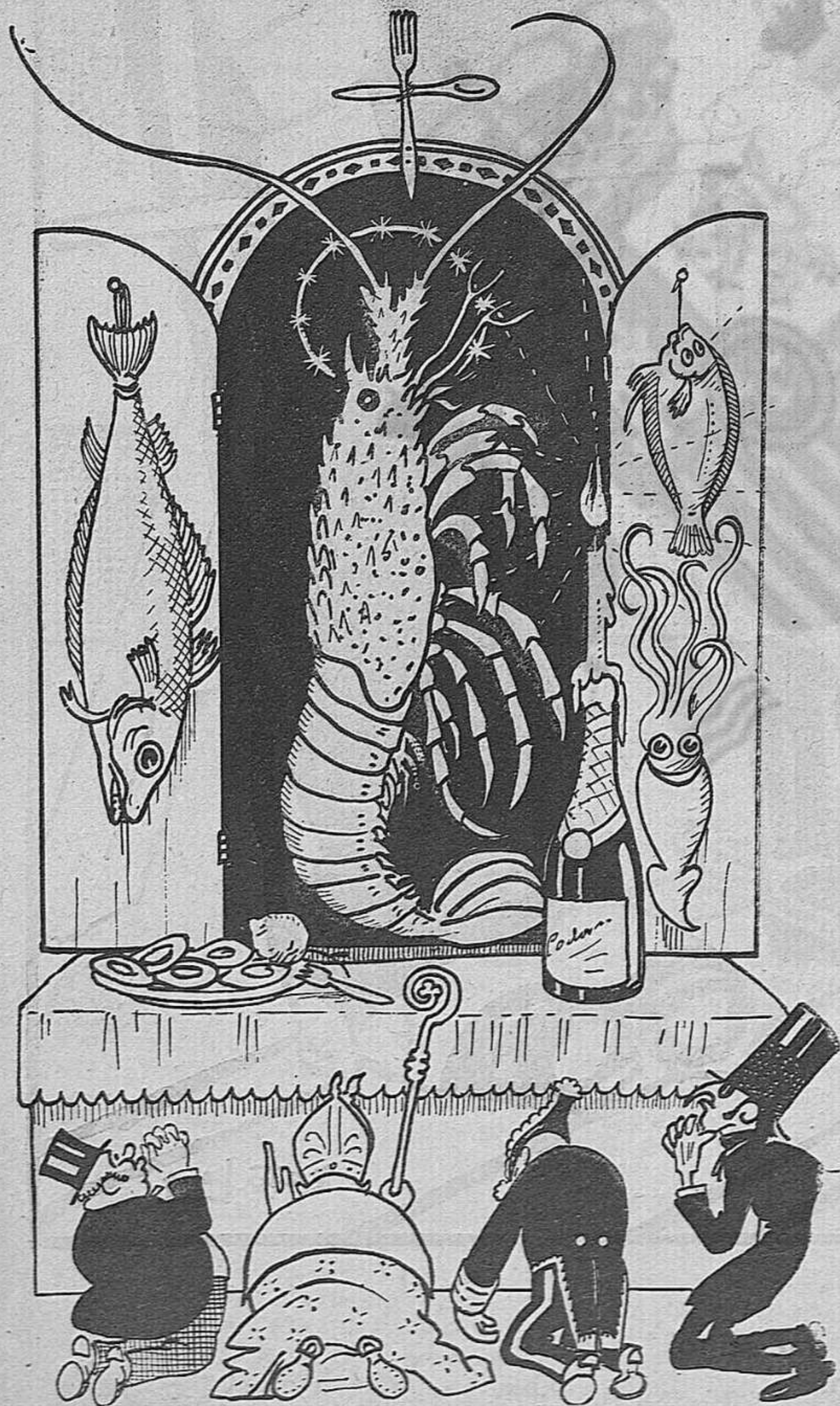
Veient als ensotanats bilbains, arriba un a fer-se càrrec de com a Granada, per exemple, s'ha arribat a obrir un café, anomenat catòlic, freqüentat, no més, per sacerdots. Diu el periòdic del qual extractem la noticia, que'ls feligresos no entren al café de referencia, per complert reservat als capellans; lo que no explica, és la mena de divertiments que en el café s'estilen: si es fa'l servei per dependents, o va'l tal a càrrec d'un estol de *camareres*.

Siga com vulga, resulta, de lo escrit, que han donat els ensotanats bilbains una nota pintoresca, al trencar amb la seva *sans façon* la monotonía de les nostres vies. Que no en va venien de la xamosa i activíssima Bilbao, poble propens a assimilar-se tots els avenços, i que, tal volta, hagi servit la seva visita per a aixiribir als nostres capellans hipòcrites, que després d'haver contemplat als seus colegues del nord, diràn, potser, *pelillos a la mar!*

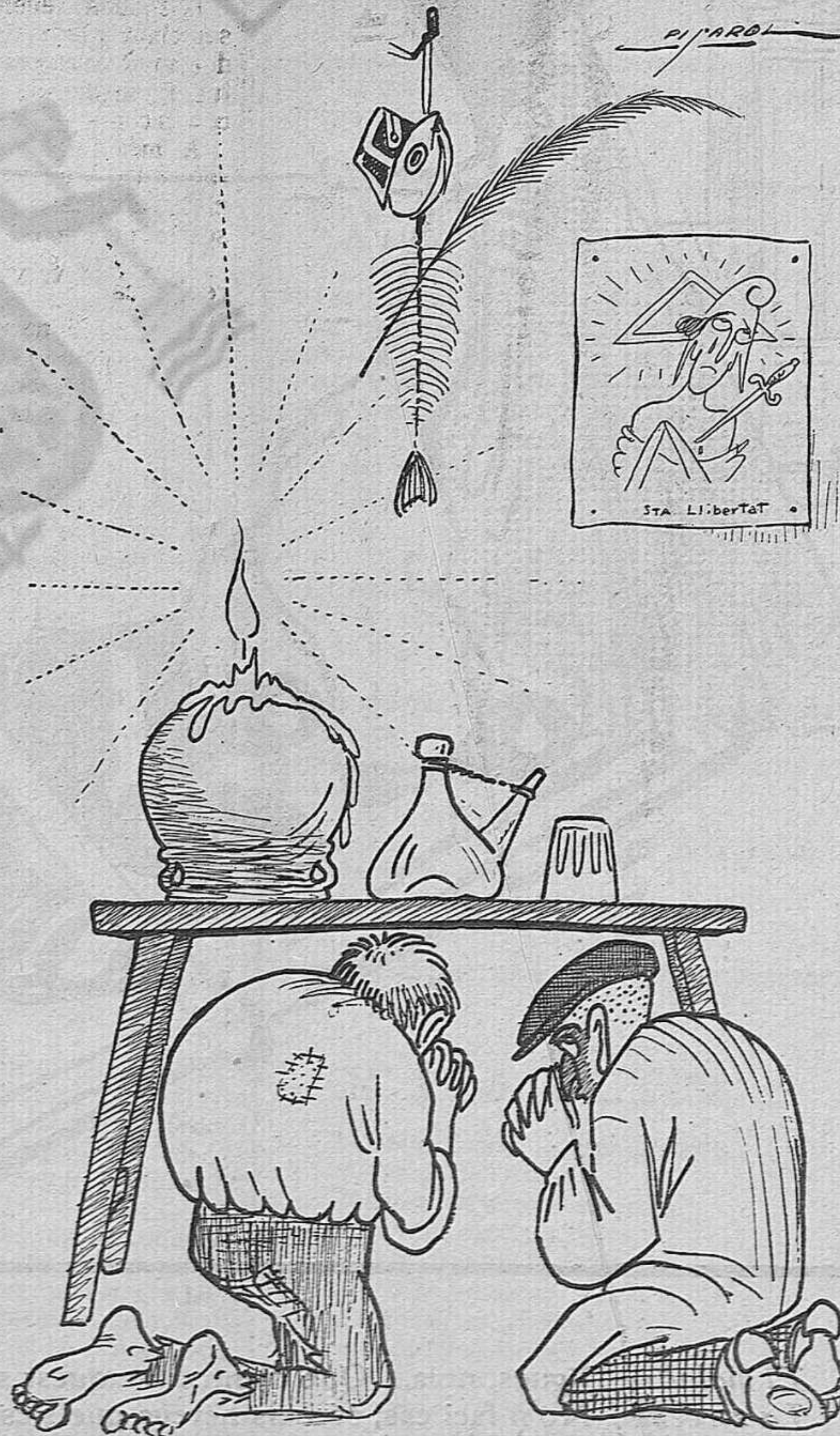
Com la terra que a tots ens ha creat, és, el capellà d'aquí, aspre i grosser en excés. Avesat, desde petit, a fingir i a amagar la veritable intenció, ha cultivat l'astucia amb preferencia a l'enteniment. Li costa Déu i ajuda assimilar-se les manifestacions i les lleis de progrés. D'aquí que siga'l seu un esperit primitiu, i que visqui separat dels companys de altres terres per una llarga corria d'anys.

Potser la contemplació dels de Bilbao haurà lograt obrir-li els ulls. Potser les seves maneres desinvoltes, la seva sorprenent ardidesa, la resolució, en fi, de que en tot moment han

Sant dejuni

Cóm l'adoren els uns.

Cóm l'adoren els altres.

Quin món més pervertit

— Teniu, encara no neixen, ja falten a les prescripcions de l'Església... On s'es vist pendre llet, en dia de dejuni, sense tenir butlla.
 — La butlla del nen?... Si la vol veure, li ensenyaré.

sapigut fer gala, hauràn despertat en els nostres clergues la visió de quelcom ignorat fins ara.

I potser, amb el temps, tindrem, com els granadins, un cafè catòlic al Paral·lel, amb un pet de *camareres* i un floret d'artistes que, de l'escenari al *foyer* i del *foyer* a l'escenari, sabran donar amb una nova fórmula de treballar *Ad majorem Dei gloriam*.

BANYETA

EL PROLETARIAT I L'IDIOMA

ha comentat darrerament el fet d'haver invitat, l'«Ateneu Sindicalista de Barcelona», a diversos elements de l'intel·lectualitat catalana per a donar conferències sobre temes socials. Molts dels invitats són coneguts catalanistes, i així les cartes que'ls ha dirigit l'Ateneu estaven redactades en llengua catalana.

Serà això un símptoma d'una nova actitud del proletariat de la nostra terra envers el Nacionalisme? Nosaltres no'n ho acabem de creure. Més aviat ens pensem que s'tracta del cas isolat d'uns quants obrers—potser d'un sol obrer—d'intel·ligència clara i europea. Desgraciadament, la massa dels treballadors catalans, influenciada encara per falses demagogies estancades, conserva envers el nostre moviment nacional la mateixa desconfiança hostil. Vindrà segurament la rectificació. Però no creiem que ja n'hagi arribat l'hora.

Es aquesta, verament, una qüestió d'europetitjació. Per una fatalitat històrica i geogràfica, totes les manifestacions de la vida peninsular, emmotllades en l'espanyolisme, se separen de la tònica general de les manifestacions europees. D'aquesta llei no se n'han escapats, fins ara, ni el liberalisme, ni el republicanisme, ni el socialisme, ni l'anarquisme, ni el sindicalisme d'Espanya. La raça ha pogut més que l'idea. I el proletariat català, esperitualmente, està encara en ple espanyolisme. Allò que molts obrers nostres se pensen que és *internacionalisme* i *antipatriotisme*, resulta un accentuat i típic *localisme* espanyol.

Així trobem que a la gran majoria dels nostres obrers l'ús de l'idioma català en els seus periòdics i en els seus centres els fa l'efecte d'un exclusivisme reaccionari. Com desapareixeria aquest prejudici si els obrers d'aquí organitzessin viatges a l'estranger, com fan els dels

altres països! En tindrien prou, per a rectificar les seves opinions, amb visitar el gran casal del proletariat de Gand. A l'entrar ja veurien el nom de l'institució: *Voruit*. És aquest un mot que en la llengua flamenca vol dir *Avant*. Entre mig de l'apassionada lluita de les llengües francesa i flamenca, a Bèlgica, els obrers de Flandes usen a tota hora la llengua del seu país.

A. R. i V.

VENTADES

Van declarar-se, a Madrid, en vaga un grapat d'oficis. Quina llàstima que, mai, s'hi declari els polítics!

Si un pobre para la mà, li diuen «Un altre dia». Demana el Govern milions, i els hi donen desseguida.

Les nostres diputacions al senyor comte recorden sa promesa. Que no saben que'l prometre no fa pobre?

—Per a què voleu obertes les Corts?—digué'l President.—Per a dir-nos quatre fàstics?—Quatre, no; més, home, més!

A la llei d'associacions grans esmenes s'hi incorporen, per presentar-la al Congrés... si ens donen permís a Roma.

VERDUM

REPICS

EM trobat en un diari local una nova macàbrica. Uns quants estudiants de medicina han anat a rentar les eines de fer destroços humanes en una font pròxima (font pública) a l'Hospital Clínic. Diu que alguns d'aquells instruments rajaven sang, encara, i altres tenien pellingos enganxats. Les minyones que anaven a omplir els cantis ho han vist i s'ha armat un gros aldarull. Estem frescos! Si en els dipòsits particulars

hi han rates i microbis del tifus i les fonts públiques serveixen de rentamans i renta bisturins als aprenentets de metge, els barcelonins, per a salvar-se dels oigs consegüents, tindran que entregar-se a borrarxera eterna. Perquè encara que beguin vi sol, si no aixequen molt el colze, pensaràn en l'aigua, i pensar en l'aigua és una probable excitació al vòmit.

Estarrufem-nos!

A Lisboa tenen intenció de crear un cos semblant a la nostra guarda urbana, i ens han demanat antecedents. Això vol dir que a Portugal, enamorats de les nostres institucions, comencen a imitar-les...

A més de la natural cortesia, un grapat de raons d'alta política aconsellen, en les presents circumstàncies, facilitar als amables portuguesos tots els antecedents necessaris.

Amb tant simpàtics veïns cal estar-hi a la recíproca.

Si nostra guarda'ls fa peça, imitin-la, en nom de Déu. I a veure si, en altres coses, els imitem an ells.

El senyor Bisbe, que, com vostès sabran molt bé, té'l títol de doctor, s'ha fet inscriure en la llista d'advocats que no exerceixen.

Això de no exercir, no és pas per manca d'exercicis espirituals, naturalment.

Serà curiós, no obstant, llegir en l'*Anuario Bailly-Riera*, per exemple:

«Laguarda (D. J.).—Abogado.—Calle del Obispo, número tantos, principal, 1.ª».

És un rei ben d'opereta l'ex-Manel de Portugal: de primer va perdre el pare; després, l'atribut reial; ara ha perdut la xaveta, d'una jueua enamorat, i, a pesar de tantes perdudes, ell, perxò, sempre trempat.

L'alta autoritat missaire, atenent a indicacions o ordres del dictador vaticanista, ha prohibit l'ús dels llums de gas en els altars de les esglésies.

Deu pensar que no és indispensable, i potser té raó.

Gasos rai, en les funcions religioses dels místics teatrets, no n'hi falten.

Amb cada *escape* que s'hi sent, de vegades!

Diuen que va a derogar-se la llei de jurisdiccions; prò, per fer-ne una de nova, que encara serà pitjor.

En aquesta's privaran els sabres a les criatures, l'ús de l'ungüent de soldat, i, als llaners, les soldadures.

Per al districte de Berga s'ha proclamat la candidatura d'un ferm regionalista. El tal lligaire té per cognom Minoves. Què hi fareu, il·lustres bergadans! De tot s'ha de donar gracies a Déu. Pitjor fóra que us haguessin sortit al coll, aqueixes *Minoves*.

Dels radicals del carrer del Vidre ja no se'n canta gall ni gallina.

Per més que algú, que's fa passar per ben informat, assegura que's traslladen a la barriada de Poblet.

El casino dels intransigents convertit en un casino de poblet.

Si això no és transigir, que vingui en Lladó i que ho digui.

La modestia del president.

M. Poincaré, el nou president de la República francesa, diu que comença a disgustar-se, al veure's assetjat constantment per una plaga de fotògrafs.

Paciència, senyor Enric!

Encara trobaríem algún quefe d'Estat que's deixa pendre el pèl, la pinta i el número, més vegades que vostè.

Amb la diferència que, lo que a vostè sembla molestar-lo, a l'altre sembla donar-li gust.

Al districte de Manresa tenen un diputat, el senyor de Pelfort, que vol, de totes passades, que'l reeleguin en les pròximes.

El poble manresà li ha fet dir que ja n'està tip i que no s'ho posi al cap, però ell, dali que dali, amb els seus tretzes.

D'això se'n diu insistència temeraria.

Diguin els bons manresans que aquest senyor no és de Pelfort, sinó del *morro fort*.

Cavallers: J. Fàbregas: Un dels de la boina, que'l coneix molt de la vora, assegura que l'interfecte per qui vostè pregunta és el voluminós duc de Solferino. Jo... me'n rento les mans.—Alejandro Abrahá Sánchez: Si l'entenc, que'm pelin. M'imagino, tant sols, que vostè deu ésser d'aquells bromistes ab els quals dona bo d'anar a Montserrat.—Pere Queralto Tolosa: No'ns té utilitat, i ho sento.—La Comissió (Sampedor): No tenim espai sobrer per a aqueixa mena d'espais.—J. G.: Hi farem tota mena d'*impossibles*, que deia aquell.—Joan Aubert i Manent: La xarada entra en cartera; lo demés va a la panera.—E. C. (Port de la Selva): Entesos. Per mica d'espai que'ns sobri, se'l complaurà.—N. P. (Molins de Rei): Lo mateix dec dir-li a vostè, molt senyor meu.—J. R. D.: És molt possible que la d'avui hi càpiga, gracies a les curtes dimensions.—A. Puig i S.: La primera mitat m'agrada bastant; després ja no m'agrada gens.—Joaquim Malleu: Tantes mercès pel sonet, que és aprofitable. Referent a l'anterior, procuraré complauré'l, però una seguritat no li puc donar.—Francesc Laporta: Ni la forma ni el fons m'inspiren prou confiança.—V. Buscató: Podria ésser que aprofités la conversa, un dia o altre.—J. M. (Preixana): Massa llarga i excessivament defectuosa de forma. Passem per corretgir garrafalades ortogràfiques... Però, senyor meu, la sintaxi ja és altra cosa!...

OBRA NUEVA

República y Flamenquismo

por EUGENIO NOEL

Un tomo en 8.º Ptas. 1'50

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
 Tinta Ch. Lorilleuz y C.º

La "Tórtola" i el "Tortolito"

ATENEO DE MADRID

— Amiga, jo us felicito; vós heu triomfat allí on jo he sofert una derrota. Això jo ho atribueixo a que les vostres cames, comparades amb les meves, són d'una innegable perfecció.